FACULTY OF LANGUAGES

SYLLABUS
of
MASTER OF ARTS (PUNJABI)
(Semester-III-IV)

(Under Credit Based Continuous Evaluation Grading System)

Session: 2026-28

The Heritage Institution

KANYA MAHA VIDYALAYA
JALANDHAR
(Autonomous)

KanyaMahaVidyalaya, Jalandhar (Autonomous)

SCHEME AND CURRICULUM OF EXAMINATIONS OF TWO YEAR DEGREE PROGRAMME

Credit Based Continuous Evaluation Grading System(CBCEGS)

MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER-III-IV

Session-2026-28

SEMESTER-III									
COURSE CODE	**COURSE TITLE**	**COURSE TYPE**	**HOURS /WEEK**	**MARKS**					
				L-T-P	**TOTAL**	**EXT.**		**CA**	**EXAMINATION TIME (IN HOURS)**
						L	**P**		
MPBL-3421	ADHUNIK PUNJABI KAVITA	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-3422	PUNJABI NOVEL	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-3423	PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-I	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-3424	PUNJABI VARTAK-I	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-3425	PUNJABI NATAK ATE IKANGI	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
*Student can opt any one of the following interdisciplinary courses		IDE	**4**		**100**	**70**		**30**	**-**
TOTAL			20		**500**				TOTAL

IDEC-1101	Communication Skills
IDEM-1362	Basics of Music (Vocal)
IDEH-1313	Human Rights and Constitutional Duties
IDEI-1124	Basics of Computer Applications
IDEW1275	Indian Heritage: Contribution to the world

*Credits-Grade points of these courses will not be included in SGPA/CGPA of semester/programme

KanyaMahaVidyalaya, Jalandhar (Autonomous)

SCHEME AND CURRICULUM OF EXAMINATIONS OF TWO YEAR DEGREE PROGRAMME

Credit Based Continuous Evaluation Grading System(CBCEGS)

MASTER OF ARTS (PUNJABI)

Session-2026-28

SEMESTER-IV									
COURSE CODE	**COURSE TITLE**	**COURSE TYPE**	**HOURS /WEEK**	**MARKS**					
				L-T-P	**TOTAL**	**EXT.**		**CA**	**EXAMINATION TIME (IN HOURS)**
						L	**P**		
MPBL-4421	VISHAV CLASSIKI SAHIT	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-4422	PUNJABI KAHANI	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-4423	PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-II	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-4424	PUNJABI VARTAK-II	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
MPBL-4425 MPBL-4425	(OPT I) PARVASI PUNJABI SAHIT (OPT II) PAKISTANI PUNJABI SAHIT	**C**	**4**	**4-0-0**	**100**	**70**	**-**	**30**	**3**
TOTAL			**20**		**500**				

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER III

ADHUNIK PUNJABI KAVITA

COURSE CODE - MPBL-3421

COURSE OUTCOMES

CO1: ਆਧੁਨਿਕਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾਪਰਚੇ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ ਸੰਬੰਧੀਵਿਭਿੰਨਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।ਆਧੁਨਿਕਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕਪੱਖਾਂਤੋਂਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ,ਇਤਿਹਾਸ,ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ,ਨਵੇ ਝੁਕਾਅ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO2:‘ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂਜੀਓ’ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿਵਿਚਦਰਜਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਚਿਤਰਨ, ਰਹੱਸਵਾਦੀਅਨੁਭਵਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕਪੱਖਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਵੀ ਭਾਈਵੀਰਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰਦੇ ਕਾਵਿਨਾਟ‘ਲੂਣਾ’ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਗਤਪਾਸਾਰ,ਨਾਰੀਵਾਦੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ,ਕਲਾਤਮਕਪਖ ਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਵੀਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

CO4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਸ.ਸ.ਮੀਸ਼ਾਦਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਚੁਰਸਤਾ’ਵਿਚਦਰਜਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲਨਾਲਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ,ਚੁਰਸਤਾ: ਥੀਮਕਪਾਸਾਰ,ਮੱਧਵਰਗੀ ਚੇਤਨਾ,ਕਲਾਤਮਕਪੱਖ ਸੰਬੰਧੀਵੀਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER III

ADHUNIK PUNJABI KAVITA

COURSE CODE - MPBL-3421

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕਲਈਹਦਾਇਤਾਂ

1. **ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨA-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟI-IV ਵਿਚੋਂਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।**
2. **ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜਪ੍ਰਸ਼ਨਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨਵਿਚੋਂਇਕਪ੍ਰਸ਼ਨਕਰਨਾਲਾਜ਼ਮੀਹੈ।ਪੰਜਵਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨਵਿਚੋਂਕੀਤਾਜਾ ਸਕਦਾਹੈ।**
3. **ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕਹਨ।**
4. **ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਕਰਨਵਾਲਾਜੇਕਰਚਾਹੇ ਤਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡਅੱਗੋਂਵੱਧਤੋਂਵੱਧਚਾਰਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂਵਿਚਕਰ ਸਕਦਾਹੈ।**

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-IIਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂਜੀਓ : ਭਾਈਵੀਰਸਿੰਘ

ਯੂਨਿਟ-IIIਲੂਣਾ : ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ

ਯੂਨਿਟ-IVਚੁਰਸਤਾ: ਸ.ਸ.ਮੀਸ਼ਾ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ
ਯੂਨਿਟ-I

ੳ.ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇਰੂਪਾਕਾਰ
ਅ.ਇਤਿਹਾਸ
ੲ.ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
ਸ.ਨਵੇ ਝੁਕਾਅ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਭਾਈਵੀਰਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ. ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂਜੀਓ : ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਚਿਤਰਨ
ੲ. ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂਜੀਓ : ਰਹੱਸਵਾਦੀਅਨੁਭਵ
ਸ. ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂਜੀਓ : ਕਲਾਤਮਕਪੱਖ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਲੂਣਾ : ਵਿਸ਼ਾਗਤਪਾਸਾਰ
ੲ. ਲੂਣਾ : ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਲੂਣਾ : ਕਲਾਤਮਕਪਖ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਸ.ਸ.ਮੀਸ਼ਾ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਚੁਰਸਤਾ: ਥੀਮਕਪਾਸਾਰ
ੲ. ਚੁਰਸਤਾ: ਮੱਧਵਰਗੀ ਚੇਤਨਾ
ਸ.ਚੁਰਸਤਾ: ਕਲਾਤਮਕਪੱਖ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI NOVEL

COURSE CODE - MPBL-3422

COURSE OUTCOMES

CO1: ਨਾਵਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨਨਾਲ ਸਮਾਜਨੂੰ ਸਮਝਣਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਦੀ ਸਮਝਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾਕਰਦੀ ਹੈ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਵਿਧਾ,ਉਦਭਵ ,ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ ,ਨਵੀਨਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨਕਰਨਗੇ।

CO2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਜਸਵੰਤਸਿੰਘਕੰਵਲ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ: ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕਪਰਿਪੇਖ,ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ,ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂਸੰਬੰਧੀਵੀਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

CO3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,ਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦੀਵਾ: ਯਥਾਰਥਚਿਤਰਨ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਪਰਿਪੇਖ,ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ,ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂਸੰਬੰਧੀਵੀਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

CO4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਮਨਮੋਹਨਬਾਵਾ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,ਯੁੱਧ ਨਾਦ : ਇਤਿਹਾਸਕਪਰਿਪੇਖ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗਲਪਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ,ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ,ਬਿਰਤਾਂਤਜੁਗਤਾਂਸੰਬੰਧੀਵੀਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI NOVEL

COURSE CODE - MPBL-3422

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-IIਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ : ਜਸਵੰਤਸਿੰਘਕੰਵਲ

ਯੂਨਿਟ-IIIਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦੀਵਾ : ਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘ

ਯੂਨਿਟ-IVਯੁੱਧ ਨਾਦ : ਮਨਮੋਹਨਬਾਵਾ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਵਿਧਾਗਤਲੱਛਣ
ਅ..ਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
ੲ. ਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
ਸ.ਪੰਜਾਬੀਨਾਵਲ : ਵਰਤਮਾਨਰੁਝਾਣ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਜਸਵੰਤਸਿੰਘਕੰਵਲ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ..ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ: ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕਪਰਿਪੇਖ
ੲ. ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ : ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ
ਸ.ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ : ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦੀਵਾ: ਯਥਾਰਥਚਿਤਰਨ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਪਰਿਪੇਖ
ਅ.ਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦੀਵਾ : ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ
ੲ. ਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਦੀਵਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਮਨਮੋਹਨਬਾਵਾ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ. ਯੱਧਨਾਦ : ਇਤਿਹਾਸਕਪਰਿਪੇਖ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗਲਪਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ
ਅ. ਯੁੱਧ ਨਾਦ : ਪਾਤਰਚਿਤਰਨ
ੲ. ਯੁੱਧ ਨਾਦ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਜੁਗਤਾਂ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-I

COURSE CODE - MPBL-3423

COURSE OUTCOMES

CO1: ਭਾਸ਼ਾ:ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ;ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ; ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਸ਼ਾਸਤਰ;ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰਵਿਗਿਆਨਮਾਨਵਵਿਗਿਆਨ,ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO2:ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਸੌਸਿਊਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ:ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ(Langue and Parole); ਚਿਹਨ,ਚਿਹਨਕ ਤੇ ਚਿਹਨਤ;ਇਕਾਲਕ(synchronic) ਅਤੇ ਬਹੁਕਾਲਕ(diachronic)ਅਧਿਐਨ;ਕੜੀਦਾਰ(syntagmatic) ਅਤੇ ਲੜੀਦਾਰ(paradigmatic) ਸੰਬੰਧ;ਚਿਹਨਵਿਗਿਆਨ(semiology),ਨੌਮਚੌਮਸਕੀ: ਰੂਪਾਂਤਰੀਸਿਰਜਣਾਤਮਕ: ਰੂਪਾਂਤਰ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉ, ਸਤਹੀ ਅਤੇਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ, ਵਾਕੰਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਨੇਮ, ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਨੇਮ, ਰੂਪੀਮੀ ਨੇਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO3: ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਧੁਨੀਵਿਗਿਆਨ:ਧੁਨੀਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ;ਉਚਾਰਨਅੰਗ;ਉਚਾਰਨਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪੌਣਧਾਰਾਵਿਧੀਆਂ;ਖੰਡੀਧੁਨੀਆਂ-ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ;ਅਖੰਡੀਧੁਨੀਆਂ-ਸੁਰ, ਵਾਕ ਸੁਰ, ਬਲ ਅਤੇ ਨਾਸਿਕਤਾਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

CO4: ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਵਿਉਂਤ: ਧੁਨੀ(phone), ਸਹਿਧੁਨੀ(allophone) ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ(phoneme)ਦਾਨਿਖੇੜਾ;ਪੰਜਾਬੀਵਿਚ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ-ਵੰਡ ਤੇ ਲੱਛਣ, ਪੰਜਾਬੀਵਿਚ ਦੁੱਤਵਿਅੰਜਨ(geminate), ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਅਜੰਨ (consonant cluster), ਸਵਰ ਸੰਯੋਗਾਂ(vowel sequance)ਅਤੇ ਦੋਹਰੇ ਸਵਰਾਂ (dipthongs) ਦੀ ਵਰਤੋ ਦੇ ਨੇਮ, ਪੰਜਾਬੀਵਿਚਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਦੇਨੇਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੰਜਾਬੀ ਉਚਾਰਖੰਡ(syllable) ਦੀ ਬਣਤਰ।ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨਦੀਆਂਦਿਸ਼ਾਵਾਂ:ਲੋਪ, ਆਗਮ, ਵਿਕਾਰ, ਸਮੀਕਰਨ,ਵਿਸ਼ਮੀਕਰਨ, ਵਿਪਰਜਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨਗੇ।

Session-2026-28

MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-I

COURSE CODE - MPBL-3423

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ਭਾਸ਼ਾ:ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ;ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ;ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਸ਼ਾਸਤਰ;ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰਵਿਗਿਆਨਮਾਨਵਵਿਗਿਆਨ,ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ,ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਆਰਟੀਫ਼ੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ

ਯੂਨਿਟ-II

ਸੌਸਿਊਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ:ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ(Langue and Parole); ਚਿਹਨ,ਚਿਹਨਕ ਤੇ ਚਿਹਨਤ;ਇਕਾਲਕ(synchronic) ਅਤੇ ਬਹੁਕਾਲਕ(diachronic)ਅਧਿਐਨ;ਕੜੀਦਾਰ(syntagmatic) ਅਤੇ ਲੜੀਦਾਰ(paradigmatic) ਸੰਬੰਧ;ਚਿਹਨਵਿਗਿਆਨ(semiology),ਨੌਮਚੌਮਸਕੀ: ਰੂਪਾਂਤਰੀਸਿਰਜਣਾਤਮਕ: ਰੂਪਾਂਤਰ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉ, ਸਤਹੀ ਅਤੇਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ, ਵਾਕੰਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਨੇਮ, ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਨੇਮ, ਰੂਪੀਮੀ ਨੇਮ।

ਯੂਨਿਟ-III

ਧੁਨੀਵਿਗਿਆਨ:ਧੁਨੀਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ;ਉਚਾਰਨਅੰਗ;ਉਚਾਰਨਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇਪੌਣਧਾਰਾਵਿਧੀਆਂ;ਖੰਡੀਧੁਨੀਆਂ-ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ;ਅਖੰਡੀਧੁਨੀਆਂ-ਸੁਰ, ਵਾਕ ਸੁਰ, ਬਲ ਅਤੇ ਨਾਸਿਕਤਾ।

ਯੂਨਿਟ-IV

ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਵਿਉਤ: ਧੁਨੀ(phone), ਸਹਿਧੁਨੀ(allophone) ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ(phoneme) ਦਾਨਿਖੇੜਾ;ਪੰਜਾਬੀਵਿਚ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ-ਵੰਡ ਤੇ ਲੱਛਣ, ਪੰਜਾਬੀਵਿਚ ਦੁੱਤਵਿਅੰਜਨ(geminate), ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਅਜੰਨ (consonant cluster), ਸਵਰ ਸੰਯੋਗਾਂ(vowel sequance)ਅਤੇ ਦੋਹਰੇ ਸਵਰਾਂ (dipthongs) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨੇਮ, ਪੰਜਾਬੀਵਿਚਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇਨੇਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੰਜਾਬੀ ਉਚਾਰ੍ਖੰਡ(syllable) ਦੀ ਬਣਤਰ।ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨਦੀਆਂਦਿਸ਼ਾਵਾਂ:ਲੋਪ, ਆਗਮ, ਵਿਕਾਰ, ਸਮੀਕਰਨ,ਵਿਸ਼ਮੀਕਰਨ, ਵਿਪਰਜ ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER III

PUNJABI VARTAK-I

COURSE CODE - MPBL-3424

COURSE OUTCOMES

CO1: ਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕਤੋਂਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਵਾਕਫ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ ਦੀ ਅਮੀਰਵਿਰਾਸਤ, ਇਸਦੇ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਪ੍ਰਦਾਨਕਰਦਿਆਂਪ੍ਰਪੱਕਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

CO2: B-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀਦਾ ਅਧਿਐਨਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀਨਾਇਕ ਦਾ ਬਿੰਬ ,ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ ,ਗੁਰਮਤਿਦਰਸ਼ਨ ,ਵਾਰਤਕਕਲਾਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

CO3:ਮੁੱਢਲੀਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕਦਾ ਅਧਿਐਨਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਜਨਮਸਾਖੀਪਰੰਪਰਾ ,ਟੀਕੇ, ਪਰਮਾਰਥ, ਗੋਸ਼ਟ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦਪਰੰਪਰਾਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।ਮੁੱਢਲੀਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕਦਾਅਧਿਐਨਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਇਸਅਮੀਰ ਸਾਹਿਤਕਵਿਧਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

CO4: ਪੂਰਨਸਿੰਘਰਚਿਤਪੁਸਤਕ ਖੁਲ੍ਹੇ ਲੇਖ ਦਾ ਅਧਿਐਨਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਪੁਸਤਕ ਦੇਥੀਮਿਕਪਾਸਾਰਵਿਸ਼ਵਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ,ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੀਆਂ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI VARTAK-I

COURSE CODE - MPBL-3424

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P **Theory: 70**

4-0-0 **CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ : ਸਿੱਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-IIB-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
(ਸੰਪਾ.) ਪਿਆਰਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਯੂਨਿਟ-IIIਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ : ਡਾ.ਤਾਰਨਸਿੰਘ

ਯੂਨਿਟ-IVਖੁੱਲ੍ਹੇ ਲੇਖ (ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) : ਪੂਰਨਸਿੰਘ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ.ਮੱਧਕਾਲੀਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰੂਪ
ਅ.ਜਨਮਸਾਖੀ, ਸਾਖੀ, ਪਰਚੀ, ਮਸਲੇ, ਗੋਸ਼ਟ, ਟੀਕੇ ਤੇ ਪਰਮਾਰਥ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ੲ. ਨਿਬੰਧ, ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈਜੀਵਨੀ, ਸਸੰਮਰਣ, ਯਾਦ, ਰੇਖਾਚਿਤਰ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਡਾਇਰੀ, ਚਿੱਠੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਸ.ਆਧੁਨਿਕਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਤ ਤੇ ਰੂਪ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. B-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਨਾਇਕ ਦਾ ਬਿੰਬ
ਅ.B-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ
ੲ. B-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਗੁਰਮਤਿਦਰਸ਼ਨ
ਸ.B-40 ਜਨਮਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ : ਵਾਰਤਕਕਲਾ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਮੁੱਢਲੀਪੰਜਾਬੀਵਾਰਤਕ : ਵਿਧਾਗਤਅਧਿਐਨ
ਅ.ਜਨਮਸਾਖੀਪਰੰਪਰਾ
ੲ. ਟੀਕੇ, ਪਰਮਾਰਥ, ਗੋਸ਼ਟ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦਪਰੰਪਰਾ
ਸ.ਵਾਰਤਕਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕਅਧਿਐਨ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਪੂਰਨਸਿੰਘ:ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਖੁੱਲ੍ਹ ਲੇਖ : ਥੀਮਿਕਪਾਸਾਰ
ੲ. ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਲੇਖ : ਵਿਸ਼ਵਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਖੁੱਲ੍ਹ ਲੇਖ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕਸ਼ੈਲੀ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI NATAK ATE IKANGI

COURSE CODE - MPBL-3425

COURSE OUTCOMES

CO1: ਨਾਟਕ ਦੀ ਵਿਧਾ,ਪੰਜਾਬੀਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਅ,ਪੰਜਾਬੀਨਾਟਕ : ਨਵੀਨਤਮਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ,ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਵਿਧਾਗਤਨਿਖੇੜ,ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ : ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਤੋਂਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆਜਾਵੇਗਾ।

CO2: ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ : ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ (ਇਕਾਂਗੀਸੰਗ੍ਰਹਿ)ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ,ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ, ਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ

CO3: ਇਸ਼ਕਬਾਝਨਮਾਜ ਦਾ ਹੱਜਨਾਹੀ : ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘਔਲਖ(ਨਾਟਕ)ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ,ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ ,ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ, ਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO4: ਅਗਨੀਕੁੰਡ: ਸਵਰਾਜਬੀਰ (ਨਾਟਕ)ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ,ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ ,ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ, ਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER III

PUNJABI NATAK ATE IKANGI

COURSE CODE - MPBL-3425

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-I ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ-II ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ : ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ (ਇਕਾਂਗੀਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਯੂਨਿਟ-IIIਇਸ਼ਕਬਾਝਨਮਾਜ ਦਾ ਹੱਜਨਾਹੀ : ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘਔਲਖ(ਨਾਟਕ)

ਯੂਨਿਟ-IVਅਗਨੀਕੁੰਡ: ਸਵਰਾਜਬੀਰ (ਨਾਟਕ)

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਨਾਟਕ ਦੀ ਵਿਧਾ
ਅ.ਪੰਜਾਬੀਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਅ
ੲ. ਪੰਜਾਬੀਨਾਟਕ : ਨਵੀਨਤਮਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸ.ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਵਿਧਾਗਤਨਿਖੇੜ
ਹ.ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ : ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ. ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ : ਥੀਮਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
ੲ. ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ : ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ
ਸ. ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ : ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ, ਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘਔਲਖ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਇਸ਼ਕਬਾਝਨਮਾਜ ਦਾ ਹੱਜਨਾਹੀ : ਵਿਸ਼ਾਗਤਪਾਸਾਰ
ੲ. ਇਸ਼ਕਬਾਝਨਮਾਜ ਦਾ ਹੱਜਨਾਹੀ : ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ
ਸ.ਇੱਕਬਾਝਨਮਾਜ ਦਾ ਹੱਜਨਾਹੀ : ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ/ਰੰਗਮੰਚੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਸਵਰਾਜ ਬੀਰ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਅਗਨੀਕੁੰਡ : ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ
ੲ. ਅਗਨੀਕੁੰਡ : ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ
ਸ.ਅਗਨੀਕੁੰਡ : ਨਾਟਜੁਗਤਾਂ, ਰੰਗਮੰਚੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER IV

VISHAV CLASSIKI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-4421

CO1: ਵਿਸ਼ਵਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤਪਰਚੇ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
,ਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ,ਪੱਛਮੀਕਲਾਸਿਕੀਨਾਵਲ ਦੇ ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ,ਪੱਛਮਵਿਚਨਿੱਕੀਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO2:'ਚੈਖਵਦੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ'ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਚੈਖਵ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,ਪੱਛਮੀਕਲਾਸਿਕੀਕਹਾਣੀ ਦੇ ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ,ਚੈਖਵਦੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੈਗਤਪਾਸਾਰ ,ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਅਤੇਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO3:ਖ਼ਲੀਲਜ਼ਿਬਰਾਨ 'ਪੈਗੰਬਰ'ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਖ਼ਲੀਲਜ਼ਿਬਰਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਪਰਿਪੇਖ ,ਵਿਧਾਦੀ ਸਮੱਸਿਆ,ਵਾਰਤਕਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO4: ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ' ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਥੀਮਿਕਪਾਸਾਰ ,ਨਾਇਕਬਿੰਬ ,ਨਾਵਲਕਲਾਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER IV

VISHAV CLASSIKI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-4421

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਵਿਸ਼ਵਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਯੂਨਿਟ-IIਚੈਖਵਦੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ

ਸੰਪਾ.ਡਾ.ਕਰਨਜੀਤਸਿੰਘ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ।

ਯੂਨਿਟ-IIIਪੈਗੰਬਰ : ਖ਼ਲੀਲਜ਼ਿਬਰਾਨ

ਯੂਨਿਟ-IVਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ : ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ.ਵਿਸ਼ਵਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਅ.ਕਲਾਸਿਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ੲ. ਪੱਛਮੀਕਲਾਸਿਕੀਨਾਵਲ : ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
ਸ.ਪੱਛਮਵਿਚਨਿੱਕੀਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਚੈਖਵ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਪੱਛਮੀਕਲਾਸਿਕੀਕਹਾਣੀ : ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
ੲ. ਚੈਖਵਦੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਵਿਸ਼ੈਗਤਪਾਸਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਚੈਖਵਦੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਖ਼ਲੀਲਜ਼ਿਬਰਾਨ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਪੈਗੰਬਰ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਪਰਿਪੇਖ
ੲ. ਪੈਗੰਬਰ : ਵਿਧਾਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
ਸ.ਪੈਗੰਬਰ : ਵਾਰਤਕਸ਼ੈਲੀ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ : ਥੀਮਿਕਪਾਸਾਰ
ੲ. ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ : ਨਾਇਕਬਿੰਬ
ਸ.ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ : ਨਾਵਲ ਕਲਾ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER IV

PUNJABI KAHANI

COURSE CODE - MPBL-4422

COURSE OUTCOMES

CO1: ਕਹਾਣੀ ਸਭਤੋਂਵੱਧਪੜ੍ਹਿਆਜਾਣਵਾਲਾ ਸਾਹਿਤਰੂਪ ਹੈ।ਇਸ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਣਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਬੇਹਤਰਇਨਸਾਨਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਪ੍ਰਤੀ ਸੂਝਵਾਨਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ,ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ,ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀਦੀਆਂਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ,ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਵੇ ਰੁਝਾਣਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CO2: ਕੁਲਵੰਤਸਿੰਘਵਿਰਕ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦੁਆਦਸ਼ੀ' ਪੰਜਾਬੀਜਨਜੀਵਨਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀਪੁਸਤਕ ਹੈ।ਇਸ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਕੁਲਵੰਤਸਿੰਘਵਿਰਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਕੁਲਵੰਤਸਿੰਘਵਿਰਕ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਦੁਆਦਸ਼ੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ, 'ਦੁਆਦਸ਼ੀ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਪਾਤਰਚਿਤ੍ਰਣ,ਕਹਾਣੀਕਲਾਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CO3:ਇਸ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਅਜੀਤਕੌਰਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਮੌਤਅਲੀਬਾਬੇ' ਦੀ ਦੇਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ,ਪਾਤਰਚਿਤ੍ਰਣ,ਕਹਾਣੀਕਲਾਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

CO4: ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਵੀਨਧਾਰਾਪੁਸਤਕ ਵਿਚਸ਼ਾਮਲਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨਨਾਲਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜਨੂੰ ਸਮਝਣਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾਮਿਲਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਵੀਨਧਾਰਾਵਿਚਲੀਆਂਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨੀਮੂਲਕ ਪਾਸਾਰ,ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ,ਕਲਾਜੁਗਤਾਂ,ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਤੋਂਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER IV

PUNJABI KAHANI

COURSE CODE - MPBL-4422

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. **ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।**
2. **ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।**
3. **ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।**
4. **ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।**

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ-IIਕੁਲਵੰਤਸਿੰਘਵਿਰਕ : ਦੁਆਦਸ਼ੀ

ਯੂਨਿਟ-IIIਅਜੀਤਕੌਰ : ਮੌਤਅਲੀਬਾਬੇ ਦੀ

ਯੂਨਿਟ-IVਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਵੀਨਧਾਰਾ (ਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ)

(ਸੰਪਾ.ਡਾ.ਰਮਿੰਦਰਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ)

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਅ.ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
ੲ. ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
ਸ.ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ:ਸਥਿਤੀ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਵੇ ਰੁਝਾਣ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਕੁਲਵੰਤਸਿੰਘਵਿਰਕ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਦੁਆਦਸ਼ੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
ੲ. ਦੁਆਦਸ਼ੀ : ਪਾਤਰਚਿਤ੍ਰਣ
ਸ.ਦੁਆਦਸ਼ੀ : ਕਹਾਣੀਕਲਾ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਅਜੀਤਕੌਰ:ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਮੌਤਅਲੀਬਾਬੇ ਦੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ(ਸਮਾਜਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਨਾਰੀ)
ੲ. ਮੌਤਅਲੀਬਾਬੇ ਦੀ: ਪਾਤਰਚਿਤ੍ਰਣ
ਸ.ਮੌਤਅਲੀਬਾਬੇ ਦੀਕਹਾਣੀਕਲਾ

ਯੂਨਿਟ-IV

ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਦੀ ਨਵੀਨਧਾਰਾ (ਚੋਣਵੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ)

ੳ. ਜੀਵਨੀਮੂਲਕ ਪਾਸਾਰ
ਅ.ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
ੲ. ਕਲਾਜੁਗਤਾਂ
ਸ.ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

Session-2026-28

MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER IV

PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-II

COURSE CODE - MPBL-4423

COURSE OUTCOMES

CO1: ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂਵਿਆਕਰਨਕਇਕਾਈਆਂ:ਵਿਆਕਰਨਕਇਕਾਈਆਂ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ;ਵਾਕ-ਪੰਜਾਬੀਵਾਕਬਣਤਰ : ਉਪਵਾਕ-ਸਵਾਧੀਨ ਅਤੇ ਪਰਾਧੀਨ;ਵਾਕੰਸ਼-ਨਾਂਵਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਵਾਕੰਸ਼ ; ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣਿਕਵੰਡ, ਸ਼ਬਦਰਚਨਾਦੀਆਂਵਿਧੀਆਂ, ਭਾਵੰਸ਼(morpheme) ਸਥਾਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਰੂਪ (morph), ਸਹਿਰੂਪ (allomorph) ਅਤੇ ਭਾਵੰਸ਼ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ, ਭਾਵੰਸ਼ਦੀਆਂਕਿਸਮਾਂ-ਮੁਕਤ, ਯੁਕਤ, ਸਿਖ਼ਰ,ਸਮਧੁਨੀ;ਧਾਤੂ ਅਤੇ ਵਧੇਤਰ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ;ਵਧੇਤਰ ਵੰਨਗੀਆਂ-ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ;ਵਧੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜੀਪੱਖ-ਵਿਉਤਪਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰੀ; ਸ਼੍ਰੇਣੀਰਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO2: ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗ (Categories): ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਕਾਲ, ਵਾਚ, ਪੁਰਖ, ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਆਸਪੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ,ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਸ਼ਾ;ਭਾਰਤੀਅਰਥਸਿਧਾਂਤ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਕੋਸ਼ਕਾਰੀ-ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ;ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਅਰਥ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ, ਅਰਥਆਧਾਰਤਸ਼ਬਦਵੰਨਗੀਆਂ-ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ, ਬਹੁਅਰਥਕ, ਸਮੂਹ ਅਰਥਕ, ਸਮਨਾਮਸ਼ਬਦ;ਅਰਥਪਰਿਵਰਤਨਦੀਆਂਦਿਸ਼ਾਵਾਂ-ਅਰਥਵਿਸਤਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ, ਅਰਥਪਲਟਾ,ਭਾਰਤੀਭਾਸ਼ਾਈਪਰਿਵਾਰ : ਭਾਰਤੀਆਰੀਆਈਭਾਸ਼ਾਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ;ਪ੍ਰਾਚੀਨਭਾਰਤੀ ,ਆਰੀਆਈਭਾਸ਼ਾਪਰਿਵਾਰਨਾਲਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜੁਗਤ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO3: ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ੍ਰਭਾਸ਼ਾਵਾਂ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ;ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂਉਪ -ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO4: ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ : ਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ ਦੇ ਤੱਤ : ਖਾਕਾ, ਤਰਕੀਬਾਂ, ਲਿਪੀ, ਵਿਰਾਮਚਿੰਨ੍ਹ, ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ;ਗੁਰਮੁਖੀਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਲਗਾਂਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਦੇ ਨੇਮ -ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ-ਵਾਹਕ;ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ;ਪੰਜਾਬੀਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ; ਗੁਰਮੁਖੀਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀਲਿਪੀਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)

SEMESTER IV

PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-II

COURSE CODE - MPBL-4423

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P **Theory: 70**

4-0-0 **CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂਵਿਆਕਰਨਕਇਕਾਈਆਂ:ਵਿਆਕਰਨਕਇਕਾਈਆਂ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ; ਵਾਕ-ਪੰਜਾਬੀਵਾਕਬਣਤਰ : ਉਪਵਾਕ-ਸਵਾਧੀਨ ਅਤੇ ਪਰਾਧੀਨ;ਵਾਕੰਸ਼-ਨਾਂਵਵਾਕੰਸ਼ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਵਾਕੰਸ਼ ; ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰਉਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣਿਕ ਵੰਡ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ, ਭਾਵੰਸ਼ (morpheme) ਸਥਾਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਰੂਪ (morph), ਸਹਿਰੂਪ(allomorph) ਅਤੇ ਭਾਵੰਸ਼ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ, ਭਾਵੰਸ਼ਦੀਆਂਕਿਸਮਾਂ-ਮੁਕਤ, ਯੁਕਤ, ਸਿਖ਼ਰ,ਸਮਧੁਨੀ;ਧਾਤੂ ਅਤੇ ਵਧੇਤਰ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ;ਵਧੇਤਰ ਵੰਨਗੀਆਂ-ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖਲੱਛਣ;ਵਧੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜੀਪੱਖ-ਵਿਉਤਪਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰੀ; ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬਦਲੂ।
(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗ (Categories): ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਕਾਲ, ਵਾਚ, ਪੁਰਖ, ਕਾਰਕਅਤੇ ਆਸਪੈਕਟਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ।

ਯੂਨਿਟ-II

(ੳ) ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਸ਼ਾ;ਭਾਰਤੀਅਰਥਸਿਧਾਂਤ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਕੋਸ਼ਕਾਰੀ-ਸਥਿਤੀ ਤੇਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ;ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਅਰਥ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ, ਅਰਥਆਧਾਰਤਸ਼ਬਦਵੰਨਗੀਆਂ-ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ, ਬਹੁਅਰਥਕ, ਸਮੂਹ ਅਰਥਕ, ਸਮਨਾਮਸ਼ਬਦ;ਅਰਥਪਰਿਵਰਤਨਦੀਆਂਦਿਸ਼ਾਵਾਂ-ਅਰਥਵਿਸਤਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ, ਅਰਥਪਲਟਾ।

(ਅ) ਭਾਰਤੀਭਾਸ਼ਾਈਪਰਿਵਾਰ : ਭਾਰਤੀਆਰੀਆਈਭਾਸ਼ਾਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ;ਪ੍ਰਾਚੀਨਭਾਰਤੀਆਰੀਆਈਭਾਸ਼ਾਪਰਿਵਾਰਨਾਲਪੰਜਾਬੀਦਾ ਸੰਬੰਧ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜੁਗਤ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।

ਯੂਨਿਟ-III

ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ;ਪੰਜਾਬੀਦੀਆਂਉਪ - ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਯੂਨਿਟ-IV

ਗੁਰਮੁਖੀਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ : ਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ ਦੇ ਤੱਤ : ਖਾਕਾ, ਤਰਕੀਬਾਂ, ਲਿਪੀ, ਵਿਰਾਮਚਿੰਨ੍ਹ, ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ;ਗੁਰਮੁਖੀਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਲਗਾਂਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਦੇ ਨੇਮ -ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ-ਵਾਹਕ;ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਅਤੇਗੁਰਮੁਖੀ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ;ਪੰਜਾਬੀਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ;ਗੁਰਮੁਖੀਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ;ਪੰਜਾਬੀਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀਲਿਪੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਖੋਜ਼ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫ਼ੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)
SEMESTER IV
PUNJABI VARTAK-II

COURSE CODE - MPBL-4424

COURSE OUTCOMES

CO1:ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਤੇਜਾਸਿੰਘਦੀਸਵੈਜੀਵਨੀ 'ਆਰਸੀ' ਪੜ੍ਹਾਉਣਦਾਮਨੋਰਥਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਲੇਖਕਦੀਬਹੁਪੱਖੀਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਤੋਂਜਾਣੂਕਰਵਾਉਣਾਹੈ।**ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਤੇਜਾਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ, 'ਆਰਸੀ' ਦੇ ਆਤਮਬਿੰਬ, ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕਪਰਿਪੇਖ,ਸਵੈ ਜੀਵਨੀਵਜੋਂਪਰਖ/ਵਿਧਾਗਤਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।**

CO2: ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀਦਾਰੇਖਾਚਿੱਤਰ 'ਨਿੰਮਦੇਪੱਤੇ' ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਅੰਦਰਇਸਸਾਹਿਤਰੂਪਪ੍ਰਤੀਦਿਲਚਸਪੀਨੂੰਵਧਾਏਗਾ।**ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,** ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ**'ਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤੇ' ਦਾ ਚਰਿਤਰਚਿਤਰਣ, ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।**

CO3: ਸਫ਼ਰਨਾਮਾਸਾਹਿਤਰੂਪਮਨੋਰੰਜਕਹੋਣਦੇਨਾਲ-ਨਾਲਕਿਸੇਲੇਖਕਦੇਅਨੁਭਵਦਾਬਿਆਨਵੀਹੁੰਦਾਹੈ।ਇਸਸਾਹਿਤਰੂਪਦਾਅਧਿਐਨਕਰਕੇਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਦੀਸੋਚਅਤੇਪੜਚੋਲਕਰਨਦਾਘੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲਹੋਵੇਗਾ।**ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਨਰਿੰਦਰਸਿੰਘਕਪੂਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,** ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ **'ਸੱਚੋ ਸੱਚ' ਦੇ ਥੀਮਕ ਸਰੋਕਾਰ, ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।**

CO4: ਪਲੀਤਹੋਇਆਚੌਗਿਰਦਾ' (ਨਿਬੰਧ)ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਵਿੱਚਇਸਸਾਹਿਤਰੂਪਦੇਅਧਿਐਨਕਰਨਦੀਲਗਨਨੂੰਪ੍ਰੇਰਿਤਕਰੇਗਾ।**ਇਸ ਯੂਨਿਟਵਿਚਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂਨੂੰਡਾ.ਬਰਜਿੰਦਰਸਿੰਘਹਮਦਰਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ,** ਨਿਬੰਧਸੰਗ੍ਰਹਿਦੇ **ਥੀਮਕਪਾਸਾਰ, ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਕਲਾਤਮਕਪੱਖਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।**

Session-2026-28

MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER IV
PUNJABI VARTAK-II

COURSE CODE - MPBL-4424

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P **Theory: 70**

4-0-0 **CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਆਰਸੀ : ਤੇਜਾਸਿੰਘ(ਸਵੈਜੀਵਨੀ)

ਯੂਨਿਟ-IIਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤੇ : ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ (ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ)

ਯੂਨਿਟ-IIIਸੱਚੋ ਸੱਚ : ਨਰਿੰਦਰਸਿੰਘਕਪੂਰ (ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ)

ਯੂਨਿਟ-IVਪਲੀਤਹੋਇਆਚੌਗਿਰਦਾ : ਡਾ.ਬਰਜਿੰਦਰਸਿੰਘਹਮਦਰਦ (ਨਿਬੰਧ)

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਤੇਜਾਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਆਰਸੀ : ਆਤਮਬਿੰਬ
ੲ. ਆਰਸੀ : ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕਪਰਿਪੇਖ
ਸ.ਆਰਸੀ: ਸਵੈ ਜੀਵਨੀਵਜੋਂਪਰਖ/ਵਿਧਾਗਤਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਬਲਵੰਤਗਾਰਗੀ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤੇ : ਚਰਿਤਰਚਿਤਰਣ
ੲ. ਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤੇ : ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਨਿੰਮ ਦੇ ਪੱਤੇ : ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਨਰਿੰਦਰਸਿੰਘਕਪੂਰ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਸੱਚੋ ਸੱਚ : ਥੀਮਕ ਸਰੋਕਾਰ
ੲ. ਸੱਚੋ ਸੱਚ: ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਸੱਚੋ ਸੱਚ: ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਡਾ.ਬਰਜਿੰਦਰਸਿੰਘਹਮਦਰਦ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਪਲੀਤਹੋਇਆਚੌਗਿਰਦਾ : ਥੀਮਕਪਾਸਾਰ
ੲ. ਪਲੀਤਹੋਇਆਚੌਗਿਰਦਾ: ਜੀਵਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
ਸ.ਪਲੀਤਹੋਇਆਚੌਗਿਰਦਾ:ਕਲਾਤਮਕਪੱਖ

Session-2026-28

MASTER OF ARTS (PUNJABI)
SEMESTER IV
PARVASI PUNJABI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-4425

COURSE OUTCOMES

CO1: ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂਤੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਣਤੋਂਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆਜਾਵੇਗਾ।

CO2: ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪੱਖਾਂਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ,ਥੀਮਿਕਅਧਿਐਨ,ਕਾਵਿਕਲਾਤੋਂਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆਜਾਵੇਗਾ।

CO3: :ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਦਾ ਮਹਾਂਕਾਵਿਕਿਹਾਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿਨਾਵਲਇੱਕਅਜਿਹਾ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ,ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਭੰਵਰ' ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਮੱਸਿਆ,ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ,ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਹਰਮਹਿੰਦਰਚਾਹਲਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO4: ਪਰਵਾਸੀਆਂਦੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਡਾ.ਹਰਚੰਦਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਸੰਪਾ.)ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਗਤਅਧਿਐਨ, ਕਹਾਣੀਕਲਾ,ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ : ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਡਾ.ਹਰਚੰਦਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)SEMESTER IV
PARVASI PUNJABI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-4425

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-IIਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ: ਸ.ਪ.ਸਿੰਘ(ਸੰਪਾ.)

ਯੂਨਿਟ-IIIਭੰਵਰ : ਹਰਮਹਿੰਦਰਚਾਹਲ

ਯੂਨਿਟ-IVਪਰਵਾਸੀਆਂਦੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਡਾ.ਹਰਚੰਦਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਸੰਪਾ.)

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ

ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ
ਅ.ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸ
ੲ. ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸ.ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਵੇ ਰੁਝਾਣ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ. ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨੀਮੂਲਕ ਵੇਰਵੇ
ਅ.ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ : ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
ੲ. ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ : ਥੀਮਿਕਅਧਿਐਨ
ਸ.ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਵਿਤਾ : ਕਾਵਿਕਲਾ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਹਰਮਹਿੰਦਰਚਾਹਲ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਭੰਵਰ : ਕੇਦਰੀ ਸਮੱਸਿਆ
ੲ. ਭੰਵਰ : ਪਾਤਰਪ੍ਰਬੰਧ
ਸ.ਭੰਵਰ : ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਪਰਵਾਸੀਆਂਦੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
ਅ.ਪਰਵਾਸੀਆਂਦੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਵਿਸ਼ੇਗਤਅਧਿਐਨ
ੲ. ਪਰਵਾਸੀਆਂਦੀਆਂਕਹਾਣੀਆਂ : ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖ
ਸ.ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਕਹਾਣੀ : ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜ

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)
SEMESTER IV
PAKISTANI PUNJABI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-2426

COURSE OUTCOMES

CO1: ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ:ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ,ਨਵੇ ਰੁਝਾਣਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂਤੋਂਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆਜਾਵੇਗਾ।

CO2: 'ਦੁਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ,ਸਮਾਜਕਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਦਰਭ,ਕਲਾਪੱਖਸੰਬੰਧੀਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO3: 'ਧਾੜਵੀ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਮੱਸਿਆ,ਪਾਤਰਉਸਾਰੀ,ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਫਰਜ਼ੰਦਅਲੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰਜਾਣਕਾਰੀਦਿੱਤੀਜਾਵੇਗੀ।

CO4: 'ਕੁਕਨੁਸ'ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਗਤਅਧਿਐਨ,ਪ੍ਰਤੀਕਪ੍ਰਬੰਧ,ਕਲਾਤਮਕਪਰਿਪੇਖਸੰਬੰਧੀਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਕ ਇਸਹਾਕਮੁਹੰਮਦਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂਨੂੰਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Session-2026-28
MASTER OF ARTS (PUNJABI)
SEMESTER IV
PAKISTANI PUNJABI SAHIT

COURSE CODE - MPBL-2426

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ **Maximum Marks: 100**

L-T-P	**Theory: 70**
4-0-0	**CA: 30**

ਅੰਕਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕਲਈਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ (A-D) ਸੈਕਸ਼ਨਹੋਣਗੇ।ਸੈਕਸ਼ਨA-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟI-IV ਵਿਚੋਂਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜਪ੍ਰਸ਼ਨਕਰਨੇ ਹਨ।ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨਵਿਚੋਂਇਕਪ੍ਰਸ਼ਨਕਰਨਾਲਾਜ਼ਮੀਹੈ।ਪੰਜਵਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨਵਿਚੋਂਕੀਤਾਜਾ ਸਕਦਾਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਕਰਨਵਾਲਾਜੇਕਰਚਾਹੇ ਤਾਂਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡਅੱਗੋਂਵੱਧਤੋਂਵੱਧਚਾਰਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂਵਿਚਕਰ ਸਕਦਾਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ

ਯੂਨਿਟ-Iਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ-Iਦੁਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ : ਅਤਰਸਿੰਘ ਤੇ ਜਗਤਾਰ(ਸੰਪਾ.)

ਯੂਨਿਟ-Iਧਾੜਵੀ : ਫਰਜ਼ੰਦਅਲੀ

ਯੂਨਿਟ-Iਕੁਕਨੁਸ : ਇਸਹਾਕਮੁਹੰਮਦ

ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਥੀਮ
ਯੂਨਿਟ-I

ੳ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ
ਅ.ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸਕਪਰਿਪੇਖ
ੲ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
ਸ.ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਵੇ ਰੁਝਾਣ

ਯੂਨਿਟ-II

ੳ ਦੁੱਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ : ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ
ਅ.ਦੁੱਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ : ਸਮਾਜਕਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਦਰਭ
ੲ. ਦੁੱਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ : ਵਿਕਾਸ ਰੇਖਾ
ਸ.ਦੁੱਖ ਦਰਿਆਓਪਾਰ ਦੇ : ਕਲਾਪੱਖ

ਯੂਨਿਟ-III

ੳ. ਫਰਜ਼ੰਦਅਲੀ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਧਾੜਵੀ : ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਮੱਸਿਆ
ੲ. ਧਾੜਵੀ : ਪਾਤਰਉਸਾਰੀ
ਸ.ਧਾੜਵੀ : ਬਿਰਤਾਂਤਕਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ-IV

ੳ. ਇਸਹਾਕਮੁਹੰਮਦ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
ਅ.ਕੁਕਨੁਸ : ਵਿਸ਼ਾਪੱਖ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਮੱਸਿਆ
ੲ. ਕੁਕਨੁਸ : ਪ੍ਰਤੀਕਪ੍ਰਬੰਧ
ਸ.ਕੁਕਨੁਸ : ਕਲਾਤਮਕ ਪਰਿਪੇਖ